

ŠIANDIEN
IR RYTOJ

BERLYNE įtempimas pasidarė toks didelis, kokio dar niekad nebuvo nuo "gėdos mūro" pastatymo.

Niekas neturi užmiršti, kad yra, riba iki kiek gali Vakarų Berlyno gyventojai pakęsti sovietų kiršinimus. Paskutiniai incidentai, sukelti komunistų tikrumoje buvo vakariečių išbandymas, Amerikiečiai leisdami ramiai savo akyse numirti jaunuoliui, bandžiusiam išsiveržti į laisvę, nesuteikdami jam jokios pagalbos, pilnai užsitarnavo vokiečių minios neapykantos.

Šitą išbandymą sugalvojo ne vienas Ulbrichtas. Tikrieji režisieriai buvo rusai. Jie norėjo pasauliui įrodyti, kad Berlynas yra neramumų židinys, kurio likvidavimas pasitarnaus taikai.

CHRUŠČIOVAS, išmūrydamas Berlyno mūrą, tikėjosi Vakarų Berlyno sumaikino. Jis manė, kad pramonė sustosianti ir gyventojai išbėgios į Vakarų Vokietiją. Bet jo viltys nepasiteisino. Vakarų Berlynas šiandien gyvuoja geriau negu anksčiau: gyventojų nesumažėjo ir pramonė dirba pilnu tempu.

Bet dėka mūro, Vakarų Berlynas jau nebėra rakščių sovietiškos meškos letenoje ir Chruščiovas galėtų Berlyno bylą ramiai laikyti stalčiuje, jeigu nebūtų davęs Rytų Vokietijos vokiečiams pasižadėjimų.

Dabar, norėdamas išgelbėti prestižą, jis turi rasti išeitį. O tam yra tik du keliai.

Pasirašant sutartį su Rytų Vokietija atiduoti visą kontrolę Ulbrichtui. Bet vakariečiams nepripažįstant Rytų Vokietijos režimo, būtų pasipriešinta tokiai kontrolei ir tektų išbandyti jėgą, iš ko galėtų kilti tretysis pasaulinis karas.

Abejotina, ar Chruščiovas rizikuos stoti į tokį kelią, kurio jis vengė per paskutiniuosius trejetą metų.

KITAS kelias, tai bandant naujas derybas su vakariečiais, sužavint nereikšmingomis nuokaidomis. Tokiu būdu prieš savo bloką jis pasirodytų herojumi, atitolinęs karo pavojų. Sakoma, kad sovietų ambasadorius Dobrynin jau susitarė su Kennedžiu dėl keturių užsienių reikalų ministerių konferencijos...

Bet tarp tų dviejų kelių dar yra mažai takelių. Chruščiovas gali pasirašyti sutartį su Rytų Vokietija, pasilikdamas sau teisę kontroliuoti kelius į Berlyną. Jei jis pats asmeniškai dalyvaus JT sesijoje New Yorke, gal būtų pasiūlyęs sąjungininkų kariuomenę pakeisti JT kariais. Kai kurie laukia, kad Chruščiovas pradės kampaniją už Vokietijos konfederaciją. Tokiu būdu rusai pasikandintų jauną Europos sąjungą, atitraukdami Vakarų Vokietiją.

Gen. de Gaulle ateinantį mėnesį savo kelionėje po Vokietiją stengsis vokiečiams įrodyti, kad jie neturi pasiduoti Maskvos sirenų gundams.

Bet nežiūrint to, Berlyno problema lieka neišsprendžiama. Gimusi šaltajame kare ji pasiliks gyva tol, kol tęsis šaltasis karas. Galima tikėtis tik raišo susitarimo, kuris atitolintų konflikto riziką.

(vg)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

* V. VOKIETIJOS vyriausybė rodo didelį nepasitikėjimą prez. Kennedžio patarėjais S. Sąjungos klausimais. Tie patarėjai ir tais klausimais specialistais laikomi: Charles Bohlen, Joy Kohler ir L. E. Thompson.

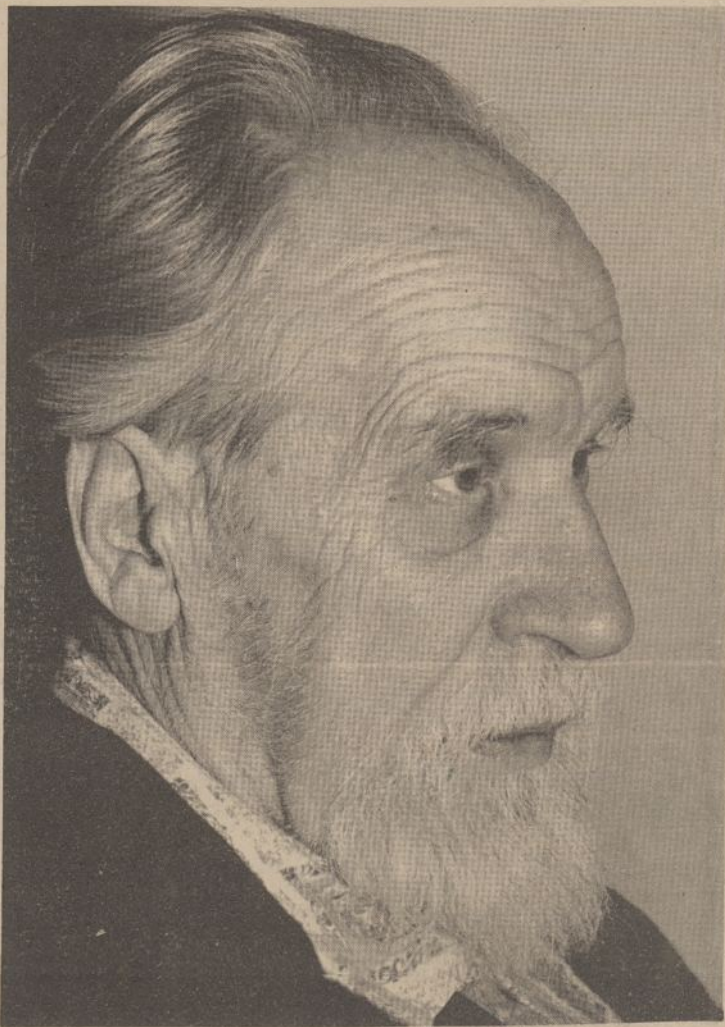
* JAV Teisingumo Departamentas pranešė, kad pagal vidaus saugumo aktą, pagal kurį komunistai turėjo nustatyti laiku registruotis, neužsiregistravo nė vienas.

DIRVA

Nr. 99

Rugpiūtis-August 27, 1962

Cleveland, Ohio

MIRĖ PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA
Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataras

Vėlionis MYKOLAS BIRŽIŠKA

RUGPIŪČIO 24 DIENĄ
LOS ANGELES MIESTE

Profesorius Mykolas Biržiška, Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataras, Vilniaus Universiteto Rektorius, valstybininkas ir lietuvių tautos vienas iš kiliausių sūnų, mirė Los Angeles mieste rugpiūčio 24 dieną, švęsdamas aštuoniasdešimtąjį gimtadienį, 9 val. vakaro.

Los Angeles lietuviai sudarė komitetą pasirūpinti laidotuviomis.

Prof. Mykolas Biržiška, pasižymėjęs lietuvių literatūros istorikas, tautosakos tyrinėtojas, jau studentu būdamas reikėsi savo visuomeninio judrumo polėkiais ir caro valdžios buvo vėtomas ir mėtomas.

Lietuvos Tarybos nariu būdamas, priešinosi bet kokiems Lietuvos valstybiniams ryšiams su kitais kraštais ir stojo už pilną nepriklausomybę.

M. Šlezevičiaus kabinete buvo švietimo ministru, gi lietuviams pasitraukus iš Vilniaus, liko ten kovoti už lietuvių ir Lietuvos teises sostinėje.

Dar šiais metais išėjo iš spaudos jo knyga "Dėl mūsų sostinės".

VYTAUTAS ABRAITIS, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Centro Valdybos pirmininkas.

BLAIVUS IR RYŽTINGAS
ŽVILGSNIS ATEITIN

Artėjant ALT S-gos Tarybos ir skyrių pirmininkų konferencijai, Dirvos redakcija kreipėsi į ALT Sąjungos centro valdybos pirmininką Vytautą Abraitį, prašant pasisakyti apie konferencijos tikslus ir konkrečius uždavinius.

— Kokie motyvai lėmė ALT S-gos Valdybą šaukti Sąjungos Tarybos ir skyrių pirmininkų — atstovų konferenciją dabar, tik 8-9 mėnesius prieš Sąjungos Seimą?

— ALTS-gos Valdybos veiklos planuose tokios konferencijos šaukimas buvo numatytas jau šios Valdybos kadencijos pradžioje. Liko tik klausimas kuriuo laiku? Galutinai apsispręsta, kad tinkamiausias jai laikas būtų tada, kai Sąjungos ateities veiklos klausimai ir problemos bus reikalingi sprendimų, kuriems įgyvendinti reikia daugiau nei vien Sąjungos Valdybos pastangų ir autoriteto. Tokių klausimų dabar yra. Tinkamiausiu laiku buvo pripažinta rugsėjo 29-30 dienos. Vieta: Clevelandas, Ohio

— Kokie yra konkretūs šios konferencijos uždaviniai?

— ALTS-gos Valdybos aplinkraštyje (Nr. 8) yra pasiūlyta konferencijai dienotvarkė, kuri išsiuntinėta visiems ir konferencijai kviečiamiems dalyviams. Iš jos aiškiai matosi, kokie konkretūs uždaviniai laukia šią konferenciją. Todėl nematau tikslo juos visus iš eilės kartoti. Bet jų tarpe yra tokių klausimų, kuriuos, pasinaudojant šia proga, norėčiau kiek plačiau nušviesti.

Kaip žinote, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga yra ideologinė organizacija su gana plačia ir įvairia veikimo sritimi bei programa. Savo veikla ji dalinai ir politinė, ir visuomeninė, ir kultūrinė ir net labdaros organizacija. Tautinė Sąjunga aktyviai dalyvauja ALTaryboje, JAV Bendruomenėje, Balfe ir artimai bendradarbiauja su kitomis jos idėjai artimomis organizacijomis, jas remdama arba teikdama joms savo narių paslaugas, neretai nukriusdama ir savo tiesioginius uždavinius. Visa tai pareikalauja nemaža pastangų ne tik iš Sąjungos narių ir skyrių, bet ir iš Sąjungos Valdybos, šią veiklą skatinant, derinant ir prižiūrint, kad ji sutiktų su pagrindiniais Sąjungos nusištatymais ir siekais. Todėl nenuostabu, kad

dėl Tautinės S-gos veiklos įvairumo ir teritorinio išsiplėtimo, Sąjungos Valdyba tuo pačiu klausimu gan dažnai susilaukia sugestijų iš savo narių ir skyrių, reikalingų suderinimo ir tikrosios padėties išaiškinimo. Daug klausimų galima suderinti laisvais, raštais ir telefoniniais pasikalbėjimais, bet nėra jokio pakaitalo, kuris atstotų atsakingų žmonių asmeninius ryšius. Tam vienintelė priemonė konferencijos, seimai ir kitoki asmeniniai susitikimai.

Be to, laikas nestovi vietoje. Nuo Sąjungos seimo Chicagoje 1961 metų gegužės mėnesyje, yra pasikeitimų skyrių vadovybėse. Pasikeitė ir Sąjungos organo Dirvos redakcija ir Vilties draugijos administracija. Visa tai rodo ne tik Tautinės Sąjungos gajumą, bet ir veiklos bei pažūrų keitimąsi, jei ir ne pagrindiniuose principuose, tai tikriausiai metoduose.

Mano supratimu, betiesioginių Sąjungos įstatuose numatytų Sąjungos Valdybai pareigų, jos uždavinys yra visada jausti ir žinoti Sąjungos dalinių ir narių pageidavimus ir jais vadovaujantis daryti sprendimus, kurie Sąjungos ateičiai geriausia pasitarnautų. Lygiai kaip skyriams privalomi žinoti Sąjungos Valdybos darbai ir siekiai.

1961 metų Tautinės Sąjungos seime buvo išreikštas pageidavimas išsamiau pasiruošti Sąjungos 1963 metų seimui. Tam tikslui tenai buvo išrinkta Sąjungos Planavimo Komisija, kuri seimui pateiktų konkrečias rekomendacijas ateities veiklai priimti. Tarybos ir Skyrių Pirmininkų konferencija duos progos perduoti šiai Komisijai savo siūlymus ir pageidavimus. Vienas iš tokių klausimų yra siūlymas pakeisti Tautinės Sąjungos įstatus, labiau pritaikintus tikrajai dabarties padėčiai.

Yra ir visa eilė kitų nemažiau svarbių Tautinę Sąjungą liečiančių klausimų, kaip pav., Prezidento Antano Smetonos monografijos platinimo ir S-gos ateities veiklos finansavimo klausimai. Bet jie geriausia paaiškės šiais klausimais konferencijoje referentams padarius savo pranešimus.

— Iš dienotvarkės matosi visa eilė svarbių klausimų, kurie bus iškelti konferencijoje. Kaip numatote tai atlikti per trumpą savaitę?

— Tiesa, kad laiko trūkumas dažnai yra didele kliūtimi tinkamais. Todėl nenuostabu, kad

Tragikomedija šaltajame kare

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Tikrą egzistencialistinę tragikomediją, kuri siekia įrodyti, kad viskas veda į absurda, šaltojo karo paraštėje sukūrė iš Vilkaviškio šerių pirklių šeimos kilęs Dr. Robert Soblen - Sabolevičius. Jo likimą aprašydama Amerikos spauda vis pažymi, kad jis "Lithuanian born". Tokia nemokama mūsų krašto reklama, daroma nuteisto bolševikų šnipio, iš pradžių veikė labai nemaloniai. Ką bendro turi Lietuva ir jos byla su joje atsitiktinai gimusiu žmogumi? Tačiau ilgai žmogelio apsukrumas ir jo sugėbėjimas sukelti dėl savo likimo tokį triukšmą, pradeda sukelti jam simpatijų.

Juk vilkaviškietis Sobolevičius su savo likimu:

1. Vos vos nenuvertė Izraelio vyriausybės;

2. Privertė D. Britanijos vyriausybę aiškintis, kad ji vis dėlto nėra Washingtono tarnaitė, kuri, pasak "Daily Mail" gauna įsakymus iš amerikiečių ir juos klusniai išpildo, ir

3. Skaudžiai išjuokė JAV saugumo sistemą.

Pasaulis Soblenu susidomėjo šių metų birželio mėn. pabaigoje, kada 62 metų psichiatristas pralaimėjo kovą aukščiausiosse JAV teismo instancijose ir turėjo sėsti visam gyvenimui į kalėjimą už šnipinėjimus sovietų naudai. Birželio 26 d. už 100,000 dolerių užstatą iš kalėjimo paleistas Dr. Soblen pasiėmė iš savo sąskaitos banke 1.600 dolerių, savo mirusio brolio Kanados pasą, kuriame figuravo dar Sabolevičiaus pavardė ir išskrido su Air France lėktuvu į Izraelį, į visų žydų pažadėtąją žemę, kurios vyriausybė skelbiama išskėstom rankom priimanti visus žydus, jei jie nėra kriminaliniai nusikaltę ar serga užkrečiamą ligom.

Šnipinėjimas nėra tarptautiniai pripažintas nusikaltimas, nes už tą patį aktą, už kurį vienoje valstybėje sodinama į kalėjimą, arba net nužudoma, kitoje teikiamas ordinas, o kas liečia ligas, tai JAV teismo gydytojų paliudijimu Soblen serga leukemija (kraujo vėžiu", nepagydoma, bet taip pat

neužkrečiama) liga, todėl griežtai teisiniai žiūrint jis turėjo būti į Izraelį įsileistas. Iš kitos pusės, Sobleno įsileidimas suduotų nemažą smūgį Izraeliui Amerikos viešosios nuomonės akyse. Todėl Izraelio premjeras Ben Gurion nutarė teisinį klausimą apeiti, administraciniu būdu įsakydamas Sobleną išsiųsti ten, iš kur jis atvyko dėl to, kad jis bandė įvažiuoti apgaulingu būdu ne su savo pasu. Soblenas buvo įsodintas į New Yorką skrendantį Izraelio lėktuvą. Šalia jo atsisėdo: iš vienos pusės Izraelio policijos gydytojas Dr. Gottlieb, iš kitos pusės JAV maršalas James J. P. McShane. Šitas besivydymas pabėgusių Sobleną 72 valandas nebuvo sudėjęs akių, todėl atsisėdęs į minkštą lėktuvo sėdynę, greitai užmigo ir nepastebėjo kaip Soblenas pasislėpęs jam steikiui supiaustyti duotą peilį, o lėktuvui pasiekus Londoną, įspiovė sau ranką ir pilvą. Kraujuojantį Sobleną britų policija pasiėmė į ligoninę, nepaisant atbudusio McShane protestų - pagal geriausią laukinių Vakarų filmų stilių: "Tai yra mano belaisvis". Britų policininkai jam atšovė: "Rei kėjo geriau prižiūrėti!"

Tas incidentas sukėlė ant kojų Izraelio seimo opoziciją. Ben Gurionas be teismo sprendimo iš tremdamas žmogų sulaužęs konstituciją, o JAV maršalo egzistencializmo lėktuve paneigė vyriausybės versiją, kad Soblen buvo tik ištremtas, bet ne tiesiogiai grąžintas Amerikai, Izraelio vyriausybė aiškino, kad ji apie McShane buvimą tame pačiame lėktuve visai nieko nežinojo. Ben Gurion vyriausybę išsisuko nuo seimo nepasitikėjimo pareiškimų, tačiau kartu nutarė su Sobleno likimu nieko bendro neturėti.

Į tą tarpą Sobleno žaizdos pasirodė esančios tik paviršutiniškos ir D. Britanijos vidaus reikalų ministeris Henry Brooke įsakė Izraelio orinio susisiekimu

bendrovei El Al jį nusikrauti į New Yorką. Bet bendrovė atsisakė tai padaryti. Geriausiu atveju ji Sobleną nugabensianti atgal į Izraelį. Brooke grąsino atšaukti leidimą Izraelio lėktuvams nusiileisti D. Britanijoje, jei ji nepaklausysianti, tačiau toji vis tiek atsisakė.

Mat, Brooke nenorėdamas, kad Sobleno reikalas būtų atiduotas teismui spręsti, laikė, kad "techniškai" imant Soblenas į Britaniją visai neatvyko, o tik yra "asmuo pakeliui". O tokį pakeleivinę asmenį, pagal britų 1953 m. potvarkį, be teismo sprendimo išgabenti gali tik transporto bendrovė, kuri jį atgabeno. Washingtonui spaudžiant Sobleną kuo greičiausiai išduoti, o Izraelio lėktuvams atsisakant jį į New Yorką nugabenti, vidaus reikalų ministeris Brooke pagaliau nutarė Sobleną "techniškai" įsileisti į D. Britaniją ir tuo pačiu laiku pasirašė dekretą jį ištremti. Tačiau toks dekretas pagal britų teisinę santvarką gali būti apskustas teismui ir gali praeiti net keli metai iki galutiną sprendimą padarys aukščiausias teismas. Tuo keliu Soblenas ir jo savanoriai advokatai, kurių netrūksta, nes byla yra pasaulio dėmesio centre, ir nutarė eiti. Šiuo metu Soblen sėdi naujai išbaltintoje Londono Brixton kalėjimo ligoninės celėje ir daug skaito. Ant stalo pas jį guli Senasis Testamentas.

"Aš esu tik mažas žmogelis, aiškina jis savo lankytojams - tačiau, jei mane nusiųs mirti į Amerikos kalėjimą, tai būtų didelis apsunkinimas pasaulio sąžinei."

Absurdiškumas Sobleno situacijoje glūdi tame, kad jei Amerikos gydytojų diagnozė neklaidinga, jis turėtų mirti dar nesulaukęs aukščiausio britų teismo sprendimo, o jo draugai ir giminės liūdės ne tik dėl jo ir savo prarastų šimto tūkstančių dolerių, o kas liečia sovietus, tai išaiškinti šnipai jiems mažiausiai reikalingi.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**GEORGE
McCARTHY**

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

**CARCIONE AND SONS
PLASTERING CONTRACTORS**

PLASTER REPAIR DRY WALL AND
TAPEING EAST OR WEST

16300 Raymond Rd. MO 2-6743 Maple Heights

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ROTH STEEL PRODUCTS

1335 East 171st St.

IV 1-8700

BEST WISHES
To All the Lithuanian People
**EUCLID & COLLINWOOD
POULTRY MARKET'S**

LIVE FRESH AND DRESSED POULTRY

Call KE 1-8187

549 EAST 185th ST.

Howard and Louis Baker

BEST WISHES
To All the Lithuanian People

**DAIRYMEN ICE CREAM
COMPANY**

3068 WEST 106th STREET

OR 1-2300

PORA DIENŲ LIETUVIŲ JŪRŲ SKAUTIJOS JUBILIEJINĖJ STOVYKLOJ (1) A. Žiedas

KELIONĖS VAIZDAI IR MINTYS

Apie 250 mylių nuo Detroito į šiaurvakarius ir apie tiek pat mylių nuo Chicagos į šiaurę, Michigan valstijos ribose yra toks, lietuviškai sakytumėm, bažnyt-kaimis, Custer, kurio anksčiau niekad nebuvom ir gal nebūtumėm girdėję, jei ne Jubiliejnė Jūrų Skautijos stovykla, į kurią praeitą savaitę vedė "visi kečiai". Vairą savo stipriose rankose laikė trijų ar keturių praejusio karo frontų (Rytų, Prancūzijos ir Italijos) veteranas Antanas Pesys, j. ps. Algio Pesio brolis, vieno populiariausių Jubiliejnės stovyklos veikėjų.

"Kelias tolimas, bet mielas"... Pravažiuojame jau prasidedančią šiaurėsnią mišraus miško zoną, primenančią Lietuvos gamtovaizdį, su berželiais, eglaitėmis, pušaitėmis. Tačiau niekur akiratyje neužtikini nei aukštų beržų nei lieknių šimtamečių pušų, kokių mes matydavome tėvynėje, prieš išskinant jas grobikams.

Kas čia yra: ar žemė ir oras nepalankūs, ar gaisrai ar galkos miškų pirkčiai yra taip nualinę šio krašto miškus, kuriuos tik šiek tiek praturtina vienur-kit tur išsikerojęs šimtmetis ažuolas? Ir, be praskrendančio paukščio, niekur neprabėga jokia stirnelė, joks gyvas miško žvėrelis. Tai turbūt vandališkas medžioklinis sportas yra išnaikinęs šitų plačių miškų gyvybę, vienkart kas metai pasiimdamas po keletą tuzinų ir pačių medžiotojų gyvybių. Gaila sunaikintosios miškų gyvybės.

Ten, šiauriau vis tik pajunti žemės kvapą ir gamtos alsavimą, kai piečiau nuo 10-jo kelio pulsuoja neramioji šio krašto dvasia, rūkdamą pramonės monstrumų kaminais ir dundėdama jų mašinomis, kaip ir be palovos judančiais tikrai pavyzdiniais šiaurės Amerikos keliais, kuriuose vyksta nuolatinė kova už skubą ir gyvybę...

VIETOVĖ

Ak, kaip būtų gera, kad tas 64 akrai, sausas, miškingas, šimtamečiais ažuolais papuoštas plotas būtų atkeltas kur arčiau, į Chicagos, Detroito, Clevelando trikampį ir dar rubežiuotųsi su ežero pakrante... Deja, gal dėl mūsų pačių abejingumo Skautijai ir gal dėl to, kad čia ne mūsų tėviškėlė ir ne mūsų nameliai, mes keliaujame už šimtų mylių pažūrėti, kaip vystosi mūsų atžalynas ir ką veikia mūsų bėbriukai, kurių dažnas yra toks "žalias", gal pirmą kartą savarankiškai išplaukę iš tėvų pastogės ir su kuriais tiek vargoturi senieji bėbrai ir jūrų vilkai...

Visi mes čia po truputį kalti, visi turime muštis į krutinę. Mes darome "aukštą", beveik globalinę politiką, mokome Vakarų didžiūnus politinės išminties ir dorybių, drebiname Baltųjų Rūmų ir Kapitolijsaus vartus, lenkyniaujame laisvindami Lietuvą, "gražiais žodžiais" išlinksniuojame greitakojus ar atsilikėlius, ypač jei jie kitokio partinio plauko, su šventorių pavargėlių uolumu maldaujame laisvinimui skatiko ir iki nuobodulio lietuvių mokome tautinių dorybių ir aimanuojame, kaip išlaikyti lietuvių baivalingumą būsimoiose kartose, tuo tarpu tikruosius tautinės gyvybės židinius puoselėti ir kurstyti uždedame ant nedaugelio tikrų pasišventėlių pečių. Todėl ir už savo pačių di-

džiūsių nuodėmės savaitgalyje turėjome sukurti kelią kaip nuo Kauno veik iki Amsterdamo, kad pamatytumėm mūsų bėbriukus... Bet mes guodžiamės tuo, kad mūsų kaltes iš dalies atperka anas pasišventusių moterų ir vyrų būrys ir Rakas, kuris padarė skautijai viską, ką galėjo, išnuomodamas tą plotą už 1 dolerį 99-ms metams, o ir tuo, kad kol bus tokių lietuvių, lietuvių gyvens... O dėl mūsų kelionės bausmės nebegalėjome rūgoti Dievui, kai Bostono seni ir jauni bėbrai nuo pusiaunakčio iki pusiaunakčio atkeliavo sausuma, per vieną parą sukorę kelią į vieną pusę ilgesnį, negu mūsų į abi puses ir saule prašvitus, pavyzdinai išdėstė savo palapines ir, kai iš Chicagos klastingu Michigano ežeru atburiauo lietuvių jūros skautų kuteris, "Laumė"...

APLINKA

Atvažiuodami "praspaudėme" Custer Rd., prie kurio guli Rako skautams pavestoji žemė. Todėl į stovyklos vartus įsigrūdome "bardamiesi", kad skautai prie to kelio nepadėję rodyklės. Mums ramiausiai buvo paaiškinta, kad už tokios rodyklės prikaliną pareikalauta stamboko atlyginimo, kaip už reklamą... Sužinojome ir daugiau "gražių" dalykų. Kažkoks kaimynystės škotas atsiuntęs į stovyklą policiją dėl skundo, kad skautai apdaužę jo mašiną, su stambos "nuostolių" atlyginimo sumos reikalavimu, nors jokios skautos be vyresniųjų leidimo iš stovyklos ribų nepasišalina. Stamboka suma reikia mokėti ir dar džiaugtis, kad leidžiama naudotis siauru ežero pakraščio ruožu.

Žinoma, kas gi tam škotui ar visiems tiems geriems žmonėms kad jų pašonėje įsikūrė gal geriausių Amerikos piliečių kalvė. Ir jie pagauti bendros psichozės, pabūdusiomis akimis vejasi dolerį iki pragaro vartų, neapabėdėdami nei garbės nei gėdos ženklų, nes, mat, doleris yra idealų idealas...

Sakoma, kad šiauriniai Michigano valstijos pakraščiai priklauso indėnams ir lietuviams. Ir norėdamas gauti "ugnies vandens" čia turi krauju įrodyti, kad nesi indėnas.

Apylinkė daug esama ir gana susipratusių lietuvių, daug kalbančių ir suprantančių lietuviškai, tik gaila, kad tie lietuviai

yra išbarstyti už šimtų mylių nuo lietuvių bėbriukų arterijų.

MINTYS APIE SKAUTYBĘ

Ir jūsų korespondentas turi prisipažinti, kad jo mintys apie skautybę buvo užgožėjusios "aukštosios" politikos materijos ir kasdienybės rutina ir kad jis tik tada rimtai susimąstė apie skautybę, kai jo mažasis bėbriukas, su "amžinai" palaidais balteliu apvarais, pirmą kartą savarankiškai išplaukė į jūrų skautybės vandenį... Bet kagi geriau vėliau, negu niekad.

Ir taip kartoką seilę turi nuryti, kai pagalvoji, kad mūsų palyginti gana varžli, didžiųjų kunigaikščių, karalių, didelių karo vadų ir didvyrių tauta, tiesa, turėjusi kiek panašų Putvį, bet neturėjusi Baden-Powellio. Bet taip jau buvo lemta, kad didžiąją sistemą, kaip auklėti žmogų, mokantį tarnauti Dievui, kitam žmogui, Tėvynei ir tautai, apibrėžė protingas ir dorovingas anglas. Tat, kas gera visoms kitoms tautoms ir visiems žmonėms, gera ir lietuviui, juo labiau, kad šita liberali auklėjimosi ir auklėjimo sistema nereikalavo kokio būtinio "socialistinio turinio", paliekant tautinę tik formą. Ji paliko vietos ir tautinei dvasiai ir tautiniam turiniui, tik pasiūlo visuotinai žmonišką idėją ir pasilaikė kai kurias internacionalines formas. Ji duoda pakankamai ir pasaulėžiūrinės laisvės tiems, kurie nenori savo įsitikinimus primesti kitiems. Todėl šitame sunkiausiame mūsų tautos istorijos ir išblaškymo laikmetyje, atrodo, nieko geresnio lietuvių išsugauti jaunesniojo kartoj pasiūlyti negalima. Skautybės principai ir metodai - išauklėti susipratusi, sveiką dvasią ir kūną, drausmingą ir socialų lietuvių ir išmokyti jį gyventi visuomenėje ir kartais kietose gamtos sąlygose, o taip pat prasmingai poilsiuoti ir pramogauti, - yra išbandyti ir bent šiuo metu - patys geriausi.

Tat, atrodo, kad Skautijoje turėtų sutilti visos lietuvių išei-vijos prieauglis. Bet jeigu taip nėra, tai vėl gi kalbos mūsų didžiosios nuodėmės: ideologinis eksklizyvizmas labiausiai gi uo-

**KAS DIRVOS NESKAITO
- DAUG NUSTOJA!**

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HEnderson 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-kūnas, R. Micželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

lumas ne tik save, bet ir kitus "išganyti", kartais net su lazdos pagalba ir pagal negyvą dogmos raidę, o ne patraukiant savo gyvu, šviečiančiu pavyzdžiu, nes mat, ką besakyti, ir patys dogmatikai yra klystantys žmonės, kuriems sunku sukurti tokių pavyzdžių, bet užtat lengva atsi-remti į negyvą raidę... Todėl tai mums ir sunku susitarti dėl skautybės puoselėjimų, visuotinai lietuviškų ir visuotinai žmoniškų, taigi protingesnių ir dorovingesnių auklėjimosi ir auklėjimo būdų. Taip nėra gal ir dėl to, kad daugelio kitų, kaip ir jūsų korespondento galvoje vertesnės dėmesio mintys gimsta ir subręsta vėliausiai.

(Bus daugiau)

BLAIVUS IR...

(Atkelta iš 1 psl.)

mai viską apsvarstyti. Bet tenka daryti, kas geriausiai įmanoma. Daug padėtų, jei visi konferencijos dalyviai laiku atsisrastų konferencijoje: rugsėjo 29 dieną, 10 val. ryto, Hotel Statler-Hilton, Cleveland, Ohio. Nemažiau darbo paspartinimui prisidėtų ir konferencijos dalyvių pasiruošimas pagal pasiūlytą dienotvarkę daryti savo pasiūlymus.

To Sąjungos Valdyba iš konferencijos dalyvių labai laukia, lygiai kaip ir jų aktyvaus dalyvavimo.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

**MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS
REKORDAS...**

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

**MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association**

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone: Virginia 7-7747

John J. Kazanouskas, Pres.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

PARAMA

**MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ
KRAUTUVĖ**

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$1.79
Kron-Brännvin Aquavit 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Whiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambassador Vermouth 5th \$0.98

PAPLŪDIMIS, LIETUVIŠKOS ŽĄSYS IR VĖŽIAI...

Vasarą kultūrinis visuomeninis gyvenimas sulėtina tempą. Dauguma atostogose, važinėja po Ameriką lankdami draugus, lietuvių vasarvietes, susitinka senai matytus bičiulius, atnaujiną senas pažintis ir užmezga naujas. Ir taip bepoilsiaujant saulės spindulių atokaitoje, besigaivinant jūros bangose prasideda pokalbiai, naujos diskusijos, be įtempimo, be nervingumo aptariamios praeito sezono veiklos klaidos, veikėjų ydos.

Bene daugiausia atostogaujančių lietuvių sutraukia Atlanto pakraštyje Cape Codo paplūdimiai, kur yra įsigiję vilas daug lietuvių ir yra netoli didelės lietuvių kolonijos Bostono.

Pažymėtina, kad šio sezono aktualiausia tema buvo vyrų nusiskundimai, kad žmonos draudžia aktyviai dalyvauti lietuviškoj organizacinėj veikloj. Skundėsi ir tie, kurie visą gyvenimą tą darbą dirbo, kol pagaliau žmona nugalėjo ir uždarė namie, ką jie itin sunkiai išgyvena.

Gi moterys savo būreliuose triumfo ir džiaugėsi, kad po ilgų pastangų pagaliau pavyko susigrąžinti vyrus šeimai ir gyvenimas pasidarė ramus ir malonus.

Prisiklausius tų vyrų nusiskundimų ir moterų triumfo tenka susimąstyti, kurie iš jų yra teisūs. Juk jei visi lietuviai prieš daug metų būtų pradėję taip ramiai ir maloniai tik sau gyventi, ar būtų šiandien dar tiek daug lietuviškos spaudos, ar būtų surinktas milijonas parašų, ar būtų įsteigta tiek daug padėjusi lietuviams šalpos organizacija BALFas, susivienijimai, parapijos, mokyklos ir kt.

Reikia pripažinti, kad moterys šiuo atveju dalinai teisingos, nes, kada šeimos galva — tėvas po darbo dažnai palieka namus ir reikalingus griežtesnės rankos auklėjimo paauglius vaikus, be abejojimo nukentia šeimos židiny.

Tačiau, kokia gi organizacija taip dažnai posėdžiauja, nebent kurie priklauso visur, kur tik kas daroma. Ir kokie posėdžiai taip ilgai tęsiasi, jei iš anksto jiems pasiruošiama? Kas dalyvauja ir priklauso daugeliui organizacijų, komitetų ir jų visus posėdžius, susirinkimus bei pasitarimus lanko, tas iš tikrųjų skriaudžia savo šeimą ir nieko naudingo nenuveikia visuomeniniame darbe, o tik pats pavargsta bediskutuojant klausimus, kurie savaime laiko tekmėj išryškėję, arba pasenę, ir jų gilvėnimasis yra tik tuščių šiaudų kūlimas, vedantis prie organizacinio darbo sustingimo ir "Jei tremtyje tarp pažangos ir rutinos pavargęs galvoti bus skatinamas atgyti, pasitempti, veržtis pirmyn, jei bus nurodytas jo minties ar organizacijos sustingimas ir dėl to įsiveisusi negerovė, jis visai nuoširdžiai jausis skriaudžiamas ir ims pikintis nerimo kėlimu, ramybės drumstimu, idealų išdavimu", — pasak prof. J. Brazaičio (I' Laisvė, 1954 m. nr. 4).

Kalbant apie moteris, kurios gyvena visiškai atitrūkusios nuo lietuvių visuomeninio gyvenimo ir didžiujasi sulaikydamos net savo vyrus nuo bet kokių organizacinių pareigų, tenka labai apgailestauti, kad ji, šių dienų išmoksinta lietuvė imigrantė, tolsta nuo mūsų tautos motinos simbolio, kuri savo pavyzdžiu išugdė kovotojus dėl laisvės ir nepriklausomybės, vėliau herojus partizanus, Sibiro maldaknygės kūrėjas ir tyliąją rezistenciją vykdančius vaikus.

Kai kurie mūsų veikėjai diskutuoja klausimą, kad lietuviams esą labai pritiktų pradėti švesti "žąsies" dieną, nes ji išgelbėjo ne tik Romą, bet ir Lietuvą nuo ekonominio gyvenimo sužlugdymo, kada hitlerininkai, norėdami mums pakenkti, atsisakė importuoti iš Lietuvos žąsis. Ūkiškos padėties išgelbėjimui visi Lietuvos gyventojai buvo įpareigoti tuo metu kuo daugiausia valgyti žąsienos. Tokiu būdu hitlerininkų kėslai sužlugdyti Lietuvos ūkį nepasisekė.

Taigi, žąsis Lietuvos gyvenime savo laiku suvaidino nemažą vaidmenį. O nesenai Chicagoje su dideliu pasisekimu, kaip laikraščiai skelbė, praejo vėžių balius, kurie taip pat savo laiku yra prisidėję mūsų krašte ekonominio gyvenimo kėlimui.

Iš banketuose ir gegužinėse gauto pelno remiami geri lietuviški darbai, todėl negalime jų paneigti. Bet gi prisimenant visa, kas teigiamai pasitarnavo vienu ar kitu atveju mūsų tautos gyvenimo kėlimui, negalime pamiršti ir savo spaudos, kurios dėka Lietuva prisikėlė ir kuri labai svarbų vaidmenį atlieka dabar išeivijoje, o jos išsilaikymo galimybės yra labai sunkios.

Be savo spaudos, be informacijos būtų sunkiai įmanoma suruošti ir tuos sėkmingus banketus. Savo ji lietuviška spauda yra mūsų gyvenimo būtinybė. Joje atsispindi mūsų tautinio gyvenimo nuotaikos, žinios, visiems rūpimieji klausimai. Savo ji spauda yra mums moralinė atarama svetimoje žemėje, palaikanti tautiškumą. Todėl, besitartinant įvairių balių sezonui, ar nevertėtų priimti tradiciją iš visų balių nuštatyti tam tikrą procentą, ne simbolinį, bet pastovų ir nuolatatos skirti lietuviškos spaudos palaikymui.

E. Čekienė

JADVYGA PAUKŠTIENĖ

"Chicago temstan" (aliejus).

JADVYGA PAUKŠTIENĖ RUOŠIA PARODĄ LOS ANGELES MIESTE

Kz. Markus

Jau kelinti metai Los Angeles Lietuvių Bendruomenės Apylinkė, talkininkaujant visoms vietos lietuvių organizacijoms kasmet ruošia Lietuvių Dieną su turtinga ir įvairia programa. Šįmet tradicinė Kalifornijos Lietuvių Diena įvyks rugsėjo mėn. 9 d. erdvioje L.A. Breakfast Club

patalpose, 3201 Los Feliz Blvd. Ta proga Chicagoje gyvenanti dail. Jadv. Paukštienė yra pakviesta suruošti savo kūrinių parodą.

Dail. Jadv. Paukštienė yra talentinga ir iškilai dailininkė tapytoja, suprantanti meno misiją ir sugebanti sekti laiko dvasią. Ji

priklauso impresionistinei mokyklai, kuri yra viena iš naujų tapybinio meno krypčių, įeinančių į šių dienų meninę raidą. Individualus stilius, sodrios spalvos, savita technika suteikia jos kūriniams stiprią ekspresyvią išraišką. Tematika labai plati, ypač mėgstama figūrinės kompozicijos ir gamta. Daugiausia naudoja aliejų, bet nemažai dirba ir su akvarele, kuri pasižymi labai originaliu koloritu.

Dail. Jadv. Paukštienė baigusi Meno Mokyklą Kaune gilino studijas Paryžiuje, kur praplėtė žinias, subrendo kūrybiškai, susipažino su naujomis meno idėjomis, jau tada smarkiai plintančiomis jaunųjų dailininkų tarpe. Grįžusi į tėvynę nenustojo, bet, kaip ir dauguma jaunų kūrėjų, degė kūrybinio nerimu, nuolat ieškojo naujos tapybinės išraiškos, naujų vaizdavimo formų. Dar ir šiandien ji yra ieškanti ir auganti. Beveik kiekvienoje jos parodoje galima rasti vis naujų skirtingų spalvinių ir techninių efektų.

Dail. Jadv. Paukštienė, priklausydama Lietuvos Dailininkų Sąjungai ir išeivijoj Lietuvių Dailininkų Sąjungai nuolat dalyvavo ir dalyvauja jos ruošiamose parodose Nepriklausomos Lietuvos Kaune ir Vilniuj, tremtinių parodose Vokietijoj ir dabar, Ameri-

JADVYGA PAUKŠTIENĖ

"Baltosios lėlijos" (aliejus).

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

APIE PROFESORIŲ JERONIMĄ MALIŠAUSKĄ

Š. m. rugpiūčio 15 dienos Dirvos 94 numeryje detroktietis Pr. T., maloniai vertindamas mano rašinėlius Dirvai, laukia iš manęs žinių apie bolševikų sušaudytą Petrapilyje mano gimnaitį prof. Jer. Mališauską.

Tiesa, turėjau pusbrolių tuo vardu ir pavarde, kuris liko 1919 metais Petrapilyje. Tai yra paskutinės mano turimos žinios. Bet drįsčiau tvirtinti, kad Jeronimas anuo metu nėra buvęs nei mokslininkas, nei profesorius.

Čia, atrodo, slypi kažkuri klaida.

Labai gailiuos, kad šiuo tarpu net mažiau už gerbiamąjį Pr. T. tegaliu pasisakyti.

Vladas Braziulis, Cleveland

koj New Yorke, Chicagoj. Beto, surengė labai sėkmingas individualias parodas Chicagoj ir Bostone. Jos kūrinių yra įsigiję kelerai vienuolynų, muziejų ir bažnyčių, taip pat plačiai yra paplitę pas privačius meno mėgėjus.

Be kūrybinio darbo dail. Jadv. Paukštienė dirbo pedagoginį darbą, dėstyda piešimą ir tautodailę lietuvių gimnazijoj, Vokietijoj ir Aukšt. Lituanistinėj Mokykloj, Chicagoj. Beto, meno klausimais bendradarbiauja lietuviškoj spaudoj.

Tenka tik stebėtis dail. Jadv. Paukštienės kūrybinio potencialumu, energija ir laiko suradimu, tuo labiau, kad turi globoti nemažą šeimą ir pastoviai dirbti padedant išlaikyti ją.

Gražu, kad dail. Jadv. Paukštienė, nebudama nei didelių atstumų, nei su tuo susijusiais nepatogumais, kviečiama važiuoja į didesnes lietuviškas kolonijas, nešdama dvasinį atsigaivinimą ir džiaugsmą.

Parodos proga linkime dail. Jadv. Paukštinei sveikatos ir kūrybinio ištesėjimo.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

AURORA RESTAURANT INC.

Famous for Steaks, Lobster, Spaghetti,
Ravioli, Excellent

WE CATER TO WEDDINGS & SHOWERS

11316 Euclid Avenue

RA 1-1010

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

**JUDGE
ANTHONY A. RUTKOWSKI
MUNICIPAL COURT**

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

SURPLUS VALUE CENTER

13107 ST. CLAIR AVE.

UL 1-5116

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

SVARSTYMAI IR NUOMONĖS

PASIKALBĖJIMAS APIE "AKĖČIAS IR VEŽĖČIAS"

Kurį laiką atrodė, kad diskusijos apie priemonės kovoję prieš komunizmo propagandą Dirvoje jau uždarytos, kadangi jos, ypač savo atgarsiuose kitur, nukrypo į visai kitą temą. Vietoj kalbėjus, kokios priemonės kuriems reikalingas čia tinka ar netinka, diskusijos nukrypo į kitą klausimą, būtent, ar B.K. Naujokas ir net pati Dirva, įdėjusi jo rašinius "didesnėmis raidėmis", kartais nesą suvilioti ar gal net gudriai užsimaskavę sąmoningi komunistų agentai...

Bet, štai, Ancis Donėla Dirvos 95-96 numeruose diskusijas vėl atidarė. Gailla, kad tik į pabaigą A.D. vėl ėmė grįžti prie pradinės temos, stengdamasis pagrįsti bent kiek modifikuotą A. Nasvyčio tezę. Maloniau ir naujingiau būtų temos ir laikytis. Bet besikartojančios ekskursijos prie "akėčių" nuo "vežėčių", apie kurias buvo pradėta kalba, versta verčia tas ekskursijas "išnešti už sklaustelių" iš tų diskusijų. Štai, A.D. kartoją ei-

B. K. NAUJOKAS,

lą, rodos, gana aiškiai pasakytų B.K. Naujoko nuomonių, ir pakartojimu nepasitenkindamas, imasi jas dar "paaiškinti". Deja, tie aiškinimai ne tik nieko nepaaiškina, bet terpia į "aiškinamas" mintis ten nesamą ar net priešingą prasmę. Tas kaip tik ir įneša į diskusijas klampynėn vedančių painiavų.

Tik vienu atveju A.D. aiškina, mąją mintį teisingai paryškina, bet ir tai, lyg pats tuo savo aiškinimu netikėtų. Sako: "Pagal Naujoką išeitų, kad prievarta įvykusi mūsų pažintis su komunizmu nėra jokia pažintis su komunizmu doktrina". Kodėl gi tik "išeitų"? Buvau ir tebesu tuo nuomonės, kad tikrai atsidūris prievarta (net ir ne prievarta) praktikoje vykdomoj komunistų (ar, konkrečiai, rusų bolševikų) santvarkoj supažindini-

na ne su komunizmo doktrina. Tiesa, daugeliui taja mūsų pergyventa proga ir komunizmo doktrinos "pažinimas" buvo kemšamas į galvas, kaip penimiems kalakutams kukuliai -- per marksizmo-leninizmo pamokas, paskaitas, propagandinę spaudą bei kitais būdais, bet tai nėra normalus susipažinimas su doktrina, o tik indoktrinacija įtaigos ir net mnemonikos priemonėmis. Tai tik suredaguoto "katechizmo" nekritiškas mokymas pakartoti atmintinai. Bolševikai savo marksinį - lenininį (plius anuomet stalininį, dabar nikitinį) "katechizmą" moko ne taip ir ne tam, kad išmoktum į sąmoningai, taigi ir kritiškai įvertinti ir gal, ko gera, jį sukritikuoti, atmesti. Jie moko tik tam, kad mokomieji atmintinai išmokyti bolševikinį "credo" (nustatytą, neleidžiant jokių abejojimų pagrindinėmis dogmomis) ir taip pat atmintinai mokėtų "duoti atkirtį netikėliams". Viso to, -- ir tos praktikos ir net šitokio teorijos mokymo -- nelaikiau ir nesirengiu laikyti susipažinimu su komunizmo doktrina, ir nesijaučiu pats vienas turįs ar išradęs tokią nuomonę, kadangi, berods, tai yra savaime aiškus dalykas.

O toliau A.D. jau sako, esą jam "prašosi išvada, kad Naujokas nori pasakyti, jog ta be galo karti komunizmo tikrovės piliulė būtų buvusi mums daug priimlesnė, jei, lyg tas sunkiai sergąs ligonis, žinotumėm, kad tai vaistai ir kad mes esame nuo ko tai gydomi".

Nesuprantama, kodėl tokia išvada "prašosi". Bet jeigu jau ir prašosi, tai vis dėlto sąžiningas skaitytojas tokio prašymosi neturėjo priimti ir neturėjo tokios ne pagrįstos išvados daryti, neturėjo dėti į B.K. Naujoko lūpas to, ko jis jokiū būdu neturėjo intencijos sakyti. Kaip gi galėjau "noretėti" pasakyti tokią nesąmonę, kad "komunizmo tikrovės piliulė būtų buvusi mums daug priimlesnė, jei žinotumėm, kad tai vaistai ir kad mes esame nuo ko tai gydomi" ir "Jei būtų mums pažinę komunizmo doktriną, tai matomai tie "į komunizmą žengimo būdai ir metodai" nebūtų buvę tokie kartūs. Vadinasi, tik mūsų ignoracija sukėlė tą kartumą".

Juk mes, kurie buvom pasirinkę Lietuvos nepriklausomą gyvenimą, nepaisant, kad ne visi buvom visai vienodos nuomonės, kokia jai būtų geresnė santvarka, komunistinę santvarką buvom sąmoningai atmetę, atmetę be gilinimosi į jos doktrinines plonybes. Atmetėm ją, daugumas nepažinę nei komunizmo praktikos (išskyrus dalį mūsų, kuriems teko matyti bolševikinės revoliucijos chaosą ir žiaurumus

Rusijoje), ir atmetėm, turbūt, svarbiausia dėl to, kad komunistinė santvarka -- tai buvo be ilgy teorijų aišku -- siekė griauti tą mūsų gyvenimo būdą, kuris mums atrodė geras, priimtinas ir pageidaujamas. To savo pasirinkimo mes niekas nelaikėme nei šandien nelaikom liga, tad ir prievarta atneštos į Lietuvą komunistinės - bolševikinės santvarkos niekas negalėjome laikyti vaistais nuo kokios nors "ligos". Tai buvo ne koks gydymas, o paprasčiausias sugriovimas to gyvenimo būdo, kurį mes sau kūrėm ir jau maždaug buvom susikūrę. Prieš prievartą teoriniai samprotavimai neveikia ("Kiaulės kryžium neįtikinsi", anot prel. Krupavičiaus), ir tose aplinkybėse komunizmo teorijos pažinimas ar nepažinimas ypatingos reikšmės turėti negalėjo.

Tiesa, mūsų to meto samprotavimams (bet tik samprotavimams, vargu ar veiksmams) išsamus komunizmo teorijos pažinimas (kritiškas pažinimas, ne katechizmiškas išmokimas) galėjo turėti kiek įtakos. Būtent, bolševikinė tikrovė gal būtų ne taip apstulbinančiai pritrenkusi, nes jau iš anksto būtų buvę aišku, kad iš bolševikų nieko kita nebuvo pagrindo ir tikėtis. O tie, kurie komunizmo teorijas jau buvo ne tik katechizmiškai, bet ir apologetiškai išmokę (tai yra, ne tik išmokę pakartoti tezes, bet ir išmokę, kaip jas aiškinti bei ginti), bet kurie, tačiau, buvo taja doktrina tik idealistiškai įtikėję, o ne kritiškai išnagrinėję, tie, susidūrę su tikrove berods bus pergyvenę patį skaudžiausį nusivylimą ir kartumą. Šiuo atveju, šališkasis doktrinos pažinimas "piliulė" tik pakartino, o ne pasaldino.

Kad nereiktų vėl kitiems aiškinti, ką čia Naujokas "norėjo pasakyti", bandau paryškinti. Būtent, mano įsitikinimu, tik nesiigilinantiems į komunizmo doktrinos esmę atrodo, jog komunizmo praktika griaua komunizmo teoriją. Man atrodo, kad komunizmo praktika tik patvirtina komunizmo teoriją, kuri pačioje savo genezėje, tegu kada gal ir neblogo tikslu, yra klaidingai suformuluotas, antihumaniškas, žiaurus, žalingas receptas. Dėl to ypač diskusijose su tais, kurie komunizmo doktriną pažįsta tik iš vienašališkos jai palankios propagandos ir ją idealizuoja, kaip tik ir nepakanka vien garsdinimo liudijimais apie žiauria tikrovę, kadangi tas neįtikina pačią doktriną esant žiauria ir žalinga. Reikia sugebėti įrodyti, kad žinomoji praktika ne griaua komunizmo teoriją, o yra muoseklis ir neišvengiama išvada iš jos, kad kitaip niekur negali išeiti, kur ta doktrina būtų bandoma praktikoje įgyvendinti. O tam tikslui jau reikia ir teorinių studijų. Jau esu minėjęs, kad praktiniai patyrimai duoda naudingos iliustraci-

jos teorijos kritikai, be jų vienu nepakanka.

Čia A. D. padaro ir šokią nuolaidą: pripažįsta, kad susipažinimas su komunizmo teorija (turiu pridurti -- ir kritiškas jos išnarpiojimas) visgi būtų reikšmingas, jeigu kova prieš komunizmą būtų perkelta į debatuojan-

čią ekspertų-intelektualų draugiją, kur vieni doktriną gintų, kiti kritikuotų. Bet, sako, jei taip būtų, tai jei komunizmo gynėjai jį tenai apgintų, tai jau ir būtų komunizmo viršus, o jei priešininkai sukritikuotų, tai jie būtų laimėję.

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

AMALGAMATED ASS'N.

OF ST. & E. RY.

HARRY LANG - Secretary

740 SUPERIOR AVENUE, W.

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

RABB JOSKA'S GYPSY CELLAR

11123 BUCKEYE RD.

WE SPECIALIZE IN CHICKEN, PAPRIKASH AND HUNGARIAN STEAK BROUGHT TO YOU ON A WOODEN PLATTER

Call GA 1-9220

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS?

PENNSYLVANIJOS POCONO KALNAI

Tik čia galėsite pamatyti visa gamtos grožį, rasti ramybę ir gerą poilsį, kuris po sunkaus visų metų darbo, kiekvienam yra labai reikalingas. Echo Valley Lodge.

Tai vieta, kurioje Jūs su ar be šeimos, lietuviškoje vasarvietėje praleisite laiką, kuris ilgai pasiliks Jūsų maloniuose prisiminimuose; kartu suteiks Jums poilsį, ramybę ir lietuvišką aplinkumą.

Echo Valley Lodge Jūs rasite be poilsio, puikų restoraną, erdvius atskirus ir patogius kambarius su visais patogumais ar tai viengungiui ar su šeima, puikią teniso-krepšinio aikštelę, gerą lietuvišką maistą ir malonų patarnavimą.

Echo Valley Lodge be viso kito, poilsio ir žaidimų. Jūsų patogumui ir patarnavimui yra puiki didelio tipo maudyklė (swimming pool) su nuosavu mažu ežeruku ir 20 akrų puikaus miško.

Priimami užsakymai taipogi vestuvių puotoms, išskyloms, organizacijoms ar pavienėms grupėms.

Echo Valley Lodge atidaroma nuo nuo liepos 4 dienos ir veiks per visus ištisus metus.

Lietuviai savininkai Julius ir Elena Garmai visus malonias kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

ECHO VALLEY LODGE,
Echo Lake, Pa.
Telephone: Stroudsburg 424-1920

Vertė J. P. Palukaitis

(56)

— Tai kiekvienas žodis, visa, ką aš pasakiau profesorui... — Reinoldas nutraukė ir atsirėmė į sunkvežimio sieną, taip pritrenktas jis buvo pirmą akimirka, kai jam paaiškėjo, kokios milžiniškos pasėkos iš to gali kilti, kokią tikrai lemtingą klaidą jis ten padarė. Nenuostabu, kad Hidas žinojo, kas jis yra, ir kodėl jis atvykęs į Budapeštą. Taip, Hidas žinojo viską. Ir dabar tebelikusi galimybė profesorį parsigabenti į Londoną buvo tokia baigianti išnykti, kad jis lygiai naudingai būtų galėjęs pasilikti Londone. Jis nujautė, jis jau beveik žinojo po to, ką Hidas jam buvo pasakęs garaže; tačiau po šio patvirtinimo, kad Hidas tikrai viską tiksliai žinojo, ir iš kur jo žinojimas yra kilęs, viskas atrodė galutinai prarasta.

— Tai kietas smūgis tamstai, — švelniai pasakė Janscis.

— Tamsta padarei, ką galėjai, — sumurmėjo Julija. Ji vėl pasilenkė valyti kraują nuo jo veido, ir jis visai nespriėjo. — Tamsta neturi sau priekaištauti.

Praėjo minutė, niekam nesakant nė žodžio, ir šokinėjančiam bei svyruojančiam sunkvežimiui važiuojant apsnigtu keliu. Reinoldas, kurio skausmai šiek tiek atlyžo, galėjo pirmą kartą po Koko smūgio blaiviai pasvarstyti.

— Jeningas bus jau paimtas stipresnės saugumo globon, jei dar iš viso negabenamas į Rusiją, — tarė jis

Jansciui. — Aš Jeningui pasakojau, kas planuojama su jo sūnumi Brianu, taigi bus jau spėta aliarmuoti Stettiną, kad ten pabandytų jį sulaikyti. — Jis nutilo ir liežuviu tikrino du savo dantis, kurie stipriai klibėjo jo apatiniajame žandė. — Žaidimas pralaimėtas, tačiau netikui, kad padaryta kokios nors didesnės žalos. Tiesa, aš profesoriui daviau jūsų adresą, bet neminėčiau nė vienos pavardės ir nė žodžio neužsiminiau, kuo tamsta ir tamstos žmonės užsiima. Nuo to adreso AVO nepagudrėjo — jis ir taip buvo žinomas. Tačiau, kas to namo gyventojai, apie tai AVO net nenujautė. Bet kai kurie dalykai man vis dėlto nėra dar visiškai aiškūs.

— Būtent?

— Pirmą: jei jie klausėsi mano pasikalbėjimo su profesoriumi, tai kodėl manęs tuoj pat neareštavo viešbutyje?

— Labai paprasta: beveik kiekvienas mikrofonas viešbutyje yra prijungtas prie magnetofoninės juostos, — nusišypsojo Grafas. — Aš atiduociau didelį turtą, kad būčiau galėjęs pamatyti jų veidus, kada ši juosta buvo klausoma AVO būstinėje.

— O kodėl jūs man nepaskambinote, kad išpėtumėte? Be to: išklausius Julijos pranešimą, jums turėjo būti aišku, kad AVO tuoj užpuls.

— Tai jie ir padarė. Nepraėjo nė dešimties minučių, mums išėjus iš namų, kai jie atvyko. Ir mes bandėme tamstą pasiekti telefonu, tačiau niekas neatsiliepė.

— Aš suspėjau laiku iškelti, — tarė Reinoldas. Jis atsiminė, kad viršuje girdėjo skambantį telefoną, pasiekęs atarginių laiptų galą. — Bet jūs vis dėlto dar galėjote mane sustabdyti gatvėje.

— Taip, mes galėjome, — pasakė Janscis. — Man atrodo, Grafe, kad tamsta turi dabar jam viską paaiškinti.

— Labai prašau. — Vieną akimirka Grafas atrodė beveik sumišęs, kas jam taip maža tiko, kad Reinoldas net pagalvojo būsiąs gerai neįžiūrėjęs. Tačiau jis neįvydo.

— Tamsta šį vakarą susipažinai su mano draugu Hidu, — pradėjo Grafas iš tolo, — AVO viršininko pavaduotoju, gudriu ir pavoju vyru — pavojuingiausiu ir gudriausiu žmogumi visame Budapeste. Žmogus, pone

Reinoldai, kuris pasiekė daugiau ir reikšmingesnių laimėjimų, negu bet kuris kitas vengrų policijos valdininkas. Jis yra ne tik gudrus, jis tiesiog genialus, lediniai šaltas žmogus, kuris niekada neatlyžta. Žmogus, kuriam, kaip suprantama, turiu didžiausią respektą — tamsta būsi pastebėjęs, kad aš anksčiau rūpestingai vengiau būti jo pastebėtas, nors ir buvau užsimaskavęs. Ir kad Janscis dar labiau stengėsi, jį bandydamas įtikinti, kad mes vykstame link Austrijos sienos, nors iš tikrųjų dabar dar negalvojame.

— Priekite pagaliau prie reikalo, — nekantriai pasakė Reinoldas.

— Aš kaip tik ir pradedu. Jau daugelį metų mūsų grupės veikla buvo pats aštriausias dyglys jų kūne, ir pastaruoju metu man beveik atrodė, kad Hidas truputį per daug manimi susidomėjo. — Grafas mostelėjo ranka. — Savaime suprantama, mes visi AVO tarnyboje žinome, kad laikas nuo laiko esame kontroliuojami ir sekami, bet galbūt šiuo požiūriu aš pasidariau truputį ir perjautus. Aš prileidau, kad mano vizitai policijos nuovadoms vis dėlto negalėjo išlikti visiškai nepastebėti, kaip to būčiau norėjęs, ir kad Hidas galėjo mane sąmoningai įkišti į spąstus, siekdamas susprogdinti mūsų grupę. — Jis truputį nusišypsojo, visiškai nekreipdamas dėmesio į nuste-bimo išraišką, pasirodžiusią Reinoldo ir Julijos veiduose.

— Mes tik dėlto išliekame gyvi, pone Reinoldai, kad niekada nesileidžiame rizikon — ir ši kartą mums atrodė truputį įtartina, kad lyg pašauktas pasiėmęs išdygo Vakarų agentas. Kaip sakytų, mes pagalvojome, kad tamsta esi jį provokatorius. Kad tamstai buvo žinomas profesoriaus Jeningo atsiradimas Budapeste, apie ką mes visiškai nieko nežinojome, šis faktas taip pat kalbėjo prieš tamstą. Ir visi klausimai, liečią mus ir mūsų organizacijos veiklą, kuriuos vakar vakare išdėstė Julijai, žinoma, galėjo kilti iš draugiško susidomėjimo, bet lygiu mastu už jų galėjo slypėti ir daug niuresni kėsiai. Ir galbūt policininkai jus dėlto paleido, kad jie žinojo, kas tamsta esi, o ne dėl jūsų — na taip, ypatingosios veiklos parko pasiūreje.

(Bus daugiau)

CLEVELANDE ir apylinkėse

PAGERBĖ KLEBONĄ KUN. J. ANGELAITĮ

Rugp. mėn. 19 d. Naujos parapijos salėje įvyko Klebono Kun. Juozo Angelaičio pagerbimas jo gimtadienio proga.

Šį pagerbimą surengė visos šios parapijos lietuviškos organizacijos. Svečių dalyvavo virš dviejų šimtų.

Klebonui sukalbėjus maldą, Labdarybės Draugijos atstovė O. Mackevičienė jį pasveikino, padėkojo visiems už atsilankymą ir pakvietė Pov. Mikšį vadovauti šiam banketui.

Laikė vakarienes suakutvininką kleboną kun. J. Angelaitį sveikino ir dovanas įteikė šios organi-

zacijos bei pavieniai asmenys:

Vyčių atstovas J. Sadauskas, Labdarybės Draugijos pirm. E. Garnienė, Moterų Sąjungos 36 kuopos pirm. O. Mikėlionienė, Parapijos choro vedėja muz. R. Brazaitienė, šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirm. dr. Vl. Ramanauskas, Lietuvių Bendruomenės 2-ros apylinkės vice pirm. O. Jokubaitienė, dr. Al. Nasvytis (jis įteikė klebonui savo knygą "Palik Ašaras Maskvoje", Dainos Klubo pirm. J. Čiapienė, Step. Nasvytis ir kun. A. Goldikovskis.

Klebonas kun. J. Angelaitis visiems padėkojo už sveikinimus ir dovanas. Pareikškė, kad visos gautos pinigines dovanas skiria mokyklos fondui.

Meninę programą išpildė šv. Jurgio parapijos, Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos jaunimas, vadovaujamas mokyto. Ingridos Stasaitės ir Audronės Gelazytės. Tai tikrai buvo miela žiūrėti, kaip gražiai jie šoka lenčių, kepurinę ir ragučių polką. Jiems akordeonugražiai gro-

jo studentas Rimas Zylė.

Banketo oficialioji dalis buvo baigta visiems sugiedojus sukutvininkui ilgiausių metų.

Po to sekė šokiai ir žaidimai.

LIETUVIAI, TAUTINIŲ GRUPIŲ PARODOJE

Clevelande jau yra įsigyvenusi tradicija kas metai ruošti Tautybų Dieną, kurioje kartu pagerbiami ateiviai-neseniai pasidavę Amerikos piliečiais. Ta proga rengiama visų Clevelande gyvenančių tautybų tautinių gaminių paroda su programomis paskirais vakarais, kokia tautybė ką turi ir pajėgia parodyti. Į tai įeina ir tautinių valgių patiekimas parodą lankantiems amerikiečiams.

Tam tikslui didžiulis Statler Hilton viešbutis paskyrė savo patalpas trims dienoms, pradedant rugs. 27. Visas judėjimas vyks popiečiais ir vakarais.

Lietuvių skyriaus įrengimurūpinasi komitetas, sudarytas iš D. L. K. Birutės Draugijos ir Bendruomenės I ir II apylinkių. Komiteto pirmininku išrinktas K. S. Karpius, vice pirm. V. Nagevičienė, F. Eidimtas; sekretorium M. Aukštuolis, išdininku - O. Jokubaitienė, narys - Vyt. Jokubaitis.

Komiteto nariai kvies reikalingus talkininkus darbui pravesti. Jie rinks ir priims parodai reikalingus eksponatus. Visi eksponatai bus apdrausti, taigi, kas turėtų ką gražaus ir verto parodoje išstatyti, paskolinkit.

Viešbutyje parodų lankymas bus visiems nemokamai, tik patalpinant vakarą šokiams-baliui ir numatytų bei rekomenduotų įžymiausių piliečių išrinkimo bei pagerbimo apeigoms reikės nusipirkti bilietus.

Eksponatų paskolinimo reikalu prašomi susižinoti su V. Nagevičiene, O. Jokubaitiene ar F. Eidimtu.

Koresp.

• Sekmadienį, rugsėjo 9 d. Respublikonų partija sveikina gausingas Clevelando tautybų grupes šeimyninėje išvykoje, ruošiamoje Euclid Beach parke nuo 12 iki 7 val. vak.

Tautinės šokių ir dainų grupės tautiniuose rūbuose patieks programą nuo 4 iki 5 val. p. p. pagrind. salėje.

Bus pardavinėjami pyragaičiai, gaminti tautinių grupių moterų ir visos pelnas eis tų grupių naudai.

Įėjimas laisvas jauniems ir seniems, lygiai kaip pasinaudojimas daugelio parko koncesijomis, be to, bus traukiami laimėjimai.

Visa tai rengiama Respublikonų partijos Tautybų Komiteto. Tas pats komite-

PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSEJO 8 D. D.L.K. Birutės Draugijos rengimas.

RUGSEJO 15 D. Studentų Sąjungos Clevelando skyriaus Initium Semestri.

RUGSEJO 29 D. Dirvos metinis spaudos balius - koncertas.

SPALIO 6 D. Vlodo Braziulio vad. dramos studijos rengiamas dramatis Stasio Pilkos rečitalis.

SPALIO 20 D. "Lietuva Maironio kūryboje" - akademinis minėjimas ir pobūvis šv. Jurgio par. salėje.

SPALIO 28 D. Eglutei paremti madų demonstravimo vakaras.

LAPKRIČIO 24 D. Kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio Parapijos salėje.

GRUODŽIO 2 D. Akademija Maironio Garbei-paskaita, Čiurlionio Ans. koncertas ir pobūvis Naujos par. salėje.

Jonas Brazauskas parduoda namus

1. 6105 Trafalgar — kaina \$14,200, nedidelis įmokėjimas.

2. 18001 Maplecliff Rd., vienos šeimos gerame stovyje namas. Kaina \$29,900. Skambinkite IV 1-6265.

• Mūrinis — 1 aukšto namas, statytas pagal užsakyką Harland gt. (prie Naujos parapijos) ir didelis dviejų šeimų namas su sklypu 151 gt. — Lake Shore Blvd. Parduoda savininkas.

Tel. IV 1-7381.

(99, 100, 101)

tas neseniai įsteigė informacijos centrą naujiems piliečiams. Ta įstaiga veikia pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10:30 val. ryto iki 4:30 val. p. p. — 710 St. Clair Ave. N. E. Šioje įstaigoje naujesiems šio krašto piliečiams suteikiama pagalba ir informacija socialinės globos, teisiniais, pilietybės, auklėjimo, kultūrinių pramogų ir sveikatos klausimais bei institucijomis, tais klausimais besirūpinančiomis. Norintieji tų informacijų gali atvykti ar skambinti telef. 621-5415. Informacija teikiama nemokamai ir niekas nebus skirstomas pagal partijos priklausomybę.

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

CHIN'S RED DRAGON RESTAURANT

SERVING THE FINEST CHINESE
AND AMERICAN FOOD

3048 ST. CLAIR AVE.

PR 1-0190

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

IN BEHALF

OF YOUR

CITIES SERVICE DEALER

GREETINGS and BEST WISHES

CLEVELAND HARVARD LUMBER & DOOR CO.

6000 Harvard Ave.

Call VU 3-6000

18090 MILES AVE

Call MO 2-8100

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

UNITED PROVISION

2269 ST. CLAIR AVENUE MA 1-6125

CLEVELAND and COLUMBUS, OHIO

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

THE E. B. BROWN OPTICAL COMPANY

UNION COMMERCE BLDG. ARCADE
MAin 1-2428

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

BULKLEY BUILDING GARAGE

DRIVE IN FROM CHESTER AND WALK
OUT TO EUCLID AVE.

EAST 15th and CHESTER AVE. Call CH 1-6043

Geriausio sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

VIKING CAULKING GUN CO.

4518 Lakeside Ave.

UT 1-0216

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ROTH STEEL PRODUCTS

1335 East 171st St.

IV 1-8700

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

OMER W. SCHROEDER GENERAL INSURANCE OF ALL TYPES

1105 Chester Ave.

Call PR 1-6000

GREETINGS and BEST WISHES

To All the Lithuanian People

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side

12910 Detroit Ave
AC 6-4500

East Side

12824 Superior Ave
MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

GARDNER CARTAGE CO., Inc.

MOVERS AND ERECTORS

OF HEAVY MACHINERY, BOILERS, SAFES
GENERAL TRUCKING

2662 East 69th STREET

UT 1-3800

UŽSAKYKITE GELĖS TELEGRAFU
Gelės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI

Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30

Telef. namų 431-6558
Krautuvės — 431-6339

6901 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

TRIANGLE STAMPING COMPANY

5101 Carnegie Ave.

HE 1-0282

GREETINGS and BEST WISHES
FROM

CARL NEWMAN MASON CONTRACTOR

450 Lloyd Road RE 1-2705

EUCLID, Ohio

GREETINGS and BEST WISHES
DRAGIN PIANO COMPANY

WE CARRY THE FINEST QUALITY PIANOS

WILLIAM WEISS, PROP.

8220 Carnegie Ave.

Call RA 1-9848

KAS IR KUR?

• **Dail. A. Tamošaitienė** dalyvauja IX Kanados Lietuvių Dienos parodoje rugsėjo 1-3 dienomis. Ta proga Windsore organizuojama didelė dailės paroda. Dalyvauja daug dailininkų su naujaisiais kūrinių. Moterims bus gera proga užsiskaityti stilingus tautinius rūbus.

• **Kanados ir JAV lietuvių studentų suvažiavimas** įvyks rugsėjo 1-3 dienomis Windsore.

Šeštadienį, rugsėjo 1 d., 9 val. ryto registracija Norton Palmer Hotel, 130 Park St. W., 4 val. p. p. susipažinimo arbatėlė Norton Palmer viešbutyje, 6:30 val. vak. balius-šokiai Cleary Auditorijoje, 201 Riverside Drive W.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d., 1:30 val. p. p. paskaita — skaitys Dr. Kaunas, Norton Palmer viešbutyje (atskiroje salėje).

Vėliau studentai įsijungs į IX Lietuvių Dienos programą.

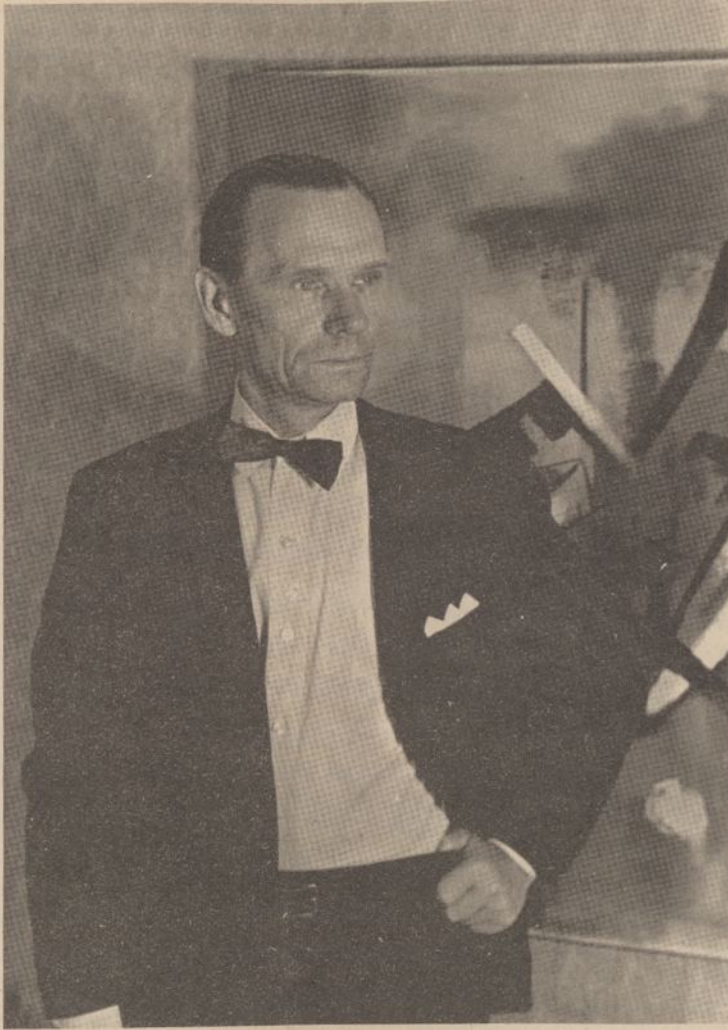
• **Juozas Jurevičius**, praleidęs vasaros atostogas Floridoje, grįžo į Chicago. Jis daug laiko paskyrė talkininkaudamas rašytojui Aleksandrui Merkeliui, jam ruošiant prezidento Antano Smetonos monografiją. J. Jurevičius pas žymesnius Amerikos lietuvių surado labai įdomios ir vertingos medžiagos apie A. Smetonos gyvenimą Chicagoje. Be spaudos darbo, jis aktyviai veikia ALT Sąjungoje ir Lietuvių Tautiniame Akademiniame Sambūryje.

• **Dr. Antanas Rudokas**, vienas iš žymesniųjų akių specialistų, aktyvus lietuviškame visuomeniniame gyvenime, yra vienas iš tų nedaugelio Amerikoje gimusių lietuvių akademikų, kuris stropiai seka lietuvišką spaudą ir perskaito visus aktualiuosius straipsnius. Jo žmona Sofija yra eilės lietuviškų organizacijų vadovybės eilėse, taip pat didelė lietuviškos spaudos mylėtoja bei rėmėja.

• **Juozas Kojelis**, Rezolucijoms Remti Komiteto narys, išvykęs kelionei po Ameriką, tarėsi rezoliucijų reikalu su žymesniais lietuvių veikėjais. Juozas Kojelis yra Komiteto planavimo ir strategijos komisijos pirmininkas.

• **Leonardas Valiukas** paskirtas į Nixon'o rinkiminės akcijos štabą. Jo oficialus titulas šioje rinkiminėje akcijoje yra — "State Liaison Chairman, Nationalities for Nixon". Nixon yra respublikonų kandidatas į gubernatorius.

Dail. J. Bagdonas Bostone rengia savo darbų parodą, kuri atidaro ma Lietuvių Tautiniuose namuose rugpiūčio 31 d. ir tęsis iki rugsėjo 7 d.

IX KANADOS LIETUVIŲ DIENA WINDSORE

Kanados Lietuvių Bendruomenės gyvenime virto gražia tradicija kasmetinė Lietuvių Diena. Ši šventė kiekvieną kartą sutraukia didelį skaičių tautiečių, kurie grįžę į savo kolonijas, džiaugiasi čia matytais kultūriniais parengimais bei atnaujintomis pažintimis. Tenka priminti, kad šį Lietuvių Dieną yra surengta mažos, bet ryžtingos Windsorio lietuvių kolonijos.

Pirmą kartą ši šventė vyksta erdviuose, ištaigingose, vėsinamose salėse. **Cleary Auditorija** yra pačiame miesto centre ant Detroito upės kranto. Tai nepaprastai įdomiai imponuojanti vieta, nes pro stiklines salų sienas matosi Detroito miesto centro dangoraižiai. Tikimės, kad visi Kanados ir JAV lietuviai domisi šia švente. Prašome visus skaitlingai dalyvauti, nes nuo dalyvių skaičiaus priklausys šventės pasisekimas.

Šventės programa

Šeštadienį, rugsėjo 1 d.

1 val. p. p. Dailės parodos atidarymas, Cleary Auditorijos Galerijoje.

2 val. p. p. Sporto šventės atidarymas, Jackson Park.

6 val. vak. Susipažinimo vakaras-balius, Cleary Auditorijoje.

Sekmadienį, rugsėjo 2 d. 12:15 val. p. p. Uždėjimas vainiko prie žuvusiems paminklo, Giles Blvd. ir Quellerie kampas.

12:45 v. Iškilmingas pamaldos St. Claire R. Katalikų bažnyčioje, Tecumseh ir Victoria g-vių kampas.

1 val. p. p. Iškilmingos pamaldos First Lutheran Evangelikų bažnyčioje, Victoria ir Giles Blvd. kampas.

3 val. p. p. Pietūs garbės svečiams, Norton Palmer Hotel, 130 Park St. West.

6 val. vak. Iškilmingas IX Kanados Lietuvių Dienos aktas, pereinamosios taurės įteikimas sportininkams ir koncertas. Koncertinėje programoje dalyvauja: Chicago Dainavos ansamblis su solistais — M. Kripkauskienė ir J. Vaznelis; Hamiltono ir Detroito tautinių šokių grupės.

Pirmadienį, rugsėjo 3 d.

7 val. vak. Užbaigtųjų vakaras ir bažnytinio fondo laimėjimai, Kroatų salėje, 2520 Seminole St.

Informacijos būstinė: 201 Riverside Drive W., Cleary

Auditorijoje (Windsor). Telefonai: CL 2-8311, CL 6-8598, CL 3-3406.

Tat iki pasimatymo Windsor!

Šventei ruošti komiteto pirmininkas
M. Kizis

BOSTON

Tautos šventės minėjimas

ALT S-gos Bostono skyrius š. m. rugsėjo mėn. 8 d., 7 val. vakare Amerikos Lietuvių Pil. Klubu naujoje salėje ruošia tautos šventės minėjimą. Pagrindinę kalbą pasakys Lietuvos konsulas New Yorke Vyt. Stašinskas, po to meninė dalis, kurią atliks vietos menininkai ir jaunimas. Prašome visus Bostono ir apylinkės lietuvius gausiai dalyvauti šiame minėjime.

Išvyko į stovyklą

Į jubiliejinę lietuvių jūros skautų stovyklą iš Bostono išvyko 12 jūros skautų. Kartu su jais išvyko "Nemuno" vietininkijos vadovybės nariai: Dr. Čepas, Jenčiauskas ir Eitas.

(am)

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 6 D. Lituanikos skautų tauto vakaras ruošiamas Tėvų Komiteto Balio Pakšto salėje.

SPALIO 13 D. Lietuvos Gailėstingų Seserų Sąjungos Balius Western Ballroom salėje.

SPALIO 13-21 D. Jaunųjų dailininkų meno kūrinių paroda, Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Namuose.

SPALIO 27 D. ALT S-gos Chicago skyriaus tradicinis rudens balius su menine programa.

LAPKRIČIO 3 D. LDK BIRUTĖS D-jos Chicago centrinio skyriaus tradicinis koncertas — balius.

LAPKRIČIO 10 D. BALFO Chicago apskrities rudeninis koncertas-banketas Jaunimo Centre.

DIRVA METAMS KAINUOJA TIK 10 DOLERIŲ

LIETUVIAI KOLUMBIJOJE

* Medellino lietuvių koloniją aplankė svečias iš Venecuelos, kun. Antanas Perkumas, Venecuelos lietuvių kapelionas. Jis kalbėdamas per lietuvių radijo pusvalandį pareiškė, kad jo lankymosi tikslas esąs arčiau pažinti kaimyninėje valstybėje gyvenančius lietuvius ir užmegzti su jais lietuviybės ir kultūros bendradarbiavimą. Čia jis prabuvo daugiau savaitės laiko. Dar lankėsi Bogotoje, kur taip pat vizitavo lietuvių koloniją ir mūsų konsulą Dr. Sirutį.

* Kun. Tamošiūnas, ilgesnį laiką prabuęs JAV, jau grįžo į Medelliną. Jam grįžus vėl atgijo lietuviškas pusvalandis per Radio Sinfonia ir dabar vėl veikia kiekvieną šeštadienį 7, 30 val. p.p.

* Lietuviškų namų statyba jau eina prie galo. Sunkieji mūro darbai per porą savaitių bus baigti. Lieka vidaus įrengimo darbai ir, jei įplauks pakankamai aukų, tikimasi šiais metais namų visiškai įrengti. Tėvas Tamošiūnas nori kitais metais, vasario 16 pašventinti lietuvišką koplyčią, kuri statoma prie tų pat namų. Tačiau koplyčios įrengimas yra susijęs su didesnėmis išlaidomis.

* Šiais metais lietuvių kolonijoje ruošiasi ypatingai paminėti rugsėjo 8-ją. Bus duodama per kelias radijo stotis plati lietuviška programa ir ruošiamas iškilmingas posėdis, į kurį bus pakviesta nemaža kolumbiečių.

* Medellino ir Bogotos lietuvių kolonijos parinks komisiją, kuri lankysis pas naująjį Kolumbijos Prezidentą Dr. Guillermo Valencia, jam perduos lietuvių linkėjimus ir supažindins jį su lietuvių siekais Lietuvos laisvinimo reikale.

* Kun. Dubinskas, gyvenantis Baranquilloj, šiomis dienomis išskrido į Londoną ir iš ten išvyksta į Lietuvą aplankyti savo sunkiai sergančią motiną. Jis yra Kolumbijos pilietis.

Venezuelos lietuvių kapelionas kun. Antanas Perkumas tarp Medellino lietuvių.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

HILDEBRANDT PROVISION CO.

3619 WALTON

ME 1-3700

BEST WISHES

To All the Lithuanian People
THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

IDEAL BUILDERS SUPPLY AND FUEL COMPANY

4720 BROOKPARK

SH 1-1600

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

JORDAN CAMERA & SUPPLY STORE

3802 West 25th Street

SH 1-5511

Geriausai sveikinimai ir linkėjimai
visiems lietuviams

WILSON and CO. INSURANCE

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd.

Call WY 1-5800

A. + A.

JULIJAI ŠMULKŠTIENEI

mirus, mielam mūsų sponsoriui Liudui Šmulkščiiui, šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Kristina Steikūnienė
ir Lilija Steikūnaitė

Mielą Prietelių

ANTANĄ MIKOLIŪNĄ

ir ponį ALEKSANDRĄ, broliui JONUI MIKOLIŪNUI mirus Kanadoje, nuoširdžiai užjaučia

Algimantas ir Ruth Dailidės

P A D Ė K A

Mūsų mylimajai neužmirštamajai

a. a. MARIJAI KASAKAITIENEI

mirus, visiems, aukojusiems už Jos sielą šv. Mišioms, padėjusiems prie Jos karsto gėlių, aplankiusiems Jos palaikas, palydėjusiems Ją į amžinojo poilsio vietą, pareiškusiems mums užuojautą spaudoje, laiškais ar žodžiu, prisiminusiems Ją savo maldose ar kitu būdu patarnavusiems a. a. Velionei ar mums, nuoširdžiausiai dėkojame už atjauslumo reiškimus mūsų skaudaus liūdesio valandose.

Ypačiai dėkojame šv. Jurgio parapijos kunigams, solistei J. Krištolaitytei-Daugėlienei ir vargoninkui už įspūdingąsias pamaldas prie a. a. Vėlionės karsto ir Della Jakubs and Son Laidojimo įstaigai už gražų patarnavimą.

Liūdį — vyras, duktė, žentas, anūkai, sesuo, švogeris ir kiti giminės bei gentys.